

Fordelingsnøkkel – Bjørnafjorden landbrukskontor

Dagens fordelingsnøkkel som vert brukt for å dele utgifter knytt til tenesteyting om landbruksforvaltninga vart laga i 2013 og er eit spleis mellom Bjørnafjorden, Tysnes og Samnanger kommune. Bjørnafjorden kommune er vertskommunen.

Eit interkommunalt samarbeid om landbruksforvaltninga har fleire fordelar. For det første kan ein få tilgang til eit større og meir omfattande fagmiljø samanlikna med viss kvar kommune skulle ha handtert oppgåvene på eiga hand. Dette gjev betre kvalitet på tenestene som blir levert til bøndene og andre brukarar av tenestene. I tillegg kan ein oppnå kostnadsinnsparingar ved at ein deler på ressursar som fagpersonar, IT-system og administrativt personell. Dette gjev ein betre og meir effektiv tenestelevering til ein lågare kostnad. Samstundes kan eit interkommunalt samarbeid bidra til å skape ein meir heilskapleg tilnærming til landbruksforvaltninga i regionen, og det er å lettare samordne innsatsen på tvers av kommunegrensene for å oppnå felles mål og strategiar.

I samband med revideringa av avtalen om det interkommunale samarbeidet om landbrukstenester har vi evaluert fordelingsnøkkelene som er grunnlaget til fordelinga av kostnadene mellom kommunane. Fordelingsnøkkelene frå 2013 er slik:

- Bjørnafjorden kommune	56,5%
- Tysnes kommune	30,5%
- Samnanger kommune	13%

Vi vil peike på at saksmengda ikkje er den einaste faktoren som kan leggjast til grunn for berekninga. Det er ikkje nødvendigvis saksmengda som gjev utslag for den faktiske tidsbruken per fagområde og aktivitet, sidan innhald og kompleksitet kan variere mykje frå sak til sak.

Generelt gjev eit interkommunalt samarbeid tilgang til eit større fagmiljø som kjem alle kommunar til nytte uansett storleik eller tal landbruksføretak. Landbrukskontoret har ansvar for ei rekkje fagområde og forvaltar ulike databasar som er viktige for samarbeidskommunane. Både vedlikehald av desse, men òg å halde seg oppdatert på funksjonalitet og nye grensesnitt i desse fagsystema er ei tidkrevjande oppgåve. Her kjem samarbeidet til nytte, då ein kan oppnå betydeleg tidssparing særleg for mindre kommunar.

Fordelingsnøkkelene kan ikkje berre vere basert på saksmengda, men tek og omsyn til den nytten ein får gjennom samarbeidet, og til ressursbruken som kvar enkelt oppgåve krev. Dette gjer at ein kan fordele kostnadene på ein meir rettferdig og balansert måte mellom kommunane, og sikre at samarbeidet er fruktbart for alle partane.

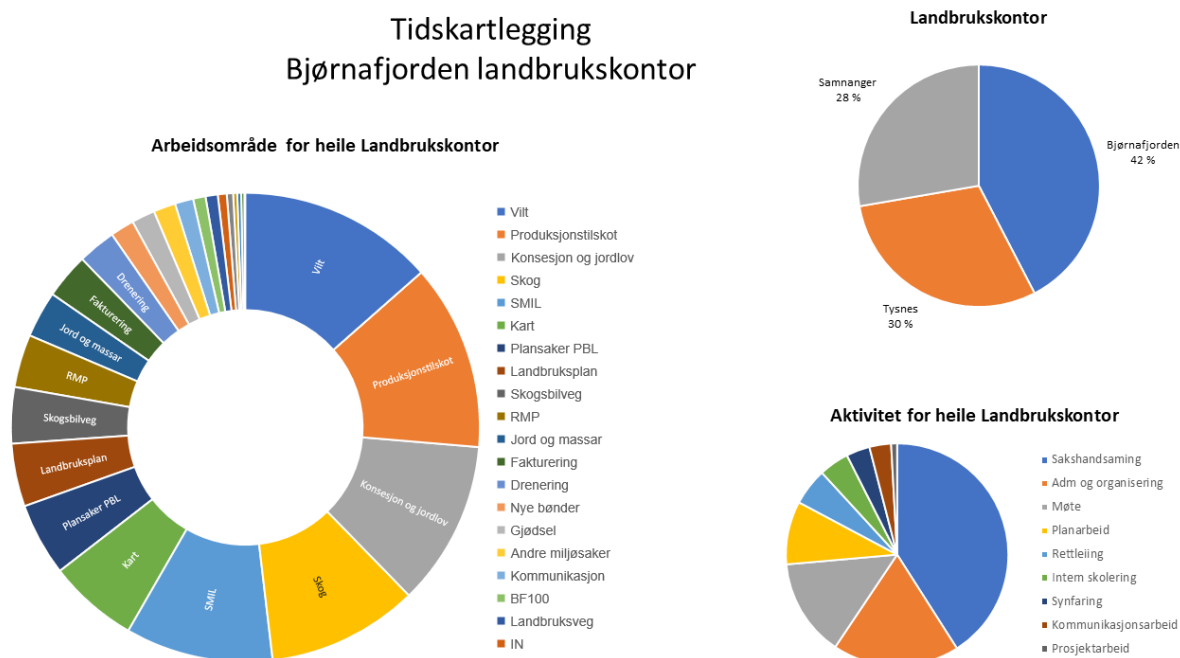
Tabell (1) viser prosentvis fordeling av saksmengda etter dei ulike tilskotsordningane og resultatet frå tidskartlegginga. Landbrukskontoret utfører mange synfaringar og kontrollar årleg i samband med forvaltninga av desse ordningane. Særleg tidsbruken på aktivitetar i felt varierer i stor grad etter geografisk område.

Tabell 1 Utvald av tilskotsordningar etter saksmengda og tidskartlegging per kommune

Område	Bjørnafjorden	Tysnes	Samnanger
Produksjonstilskot	55 %	34 %	11 %
Regionalt miljøprogram	73 %	14 %	13 %
Spesielle miljøtiltak i landbruket	48 %	33 %	19 %
Jordlovsaker	57 %	33 %	10 %
Konsesjonssaker	58 %	26 %	16 %
Skogkulturtiltak	69 %	27 %	4 %
Landbruksvegsaker	58 %	34 %	8 %
Skadefellingssaker	67 %	33 %	0 %
Fritak gjødslingsplan	48 %	42 %	10 %
Tidskartlegging 2020 - 2021	42 %	30 %	28 %
Fordeling	57 %	31 %	12 %

Figur (1) under viser resultat frå tidskartlegging som vart gjennomført i haust/vår 2020 til 2021.

Her kan ein sjå at den reelle tidsbruken i denne perioden var vesentleg høgare for Samnanger samanlikna med gjeldande fordelingsnøkkel (13). Ei forklaring på det er at ein hadde i kartleggingsperioden ekstraarbeid knytt til viltoppgåver i Samnanger kommune. Viltoppgåvene kan i periodar krevje uforholdsmessig høg tidsbruk på grunn av konflikstar i valda. Landbrukskontoret prøver å formidla i slike saker best mogeleg men vi ser at våre ressursar kan brukast betre på andre område.

Figur 1 Tidskartlegging

Etter ei grundig analyse av saksmengda og evaluering av tidskartlegging kan vi konkludere med at fordelingsnøkkel fra 2013 bør vere gjeldande framover for drift av landbrukskontoret.

Vertskommunen administrerer landbrukskontoret i forhold til HR, IT, økonomi og lokalar/utstyr. Det er i dag ikkje ein del av budsjettet og utgjer ein årleg kostnad på om lag kr 300 000 for Bjørnafjorden kommunen.

Vi forslår å leggje til ein post i budsjettet som dekkje desse utgiftene. Posten vert delt mellom verts- og samarbeidskommunane etter fordelingsnøkkelen jf. pkt. 9 i samarbeidsavtalen.